

Spoštovani,

evropska poslanka Irena Joveva (Renew Europe/Svoboda) je pristojnima evropskima komisarkama in komisarju danes posredovala javni poziv k reviziji evropske direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah (direktiva o AVMS) z dopolnitvijo oziroma razširitvijo obveznosti za platforme, ki ponujajo videovsebine v državah članicah, na prevode podnapisov ali sinhronizacijo svojih vsebin v vse uradne jezike Evropske unije.

Obstoječa direktiva o AVMS namreč že zahteva spoštovanje načela nediskriminacije pri komercialnih sporočilih in že vsebuje tudi zahteve o dostopnosti osebam s posebnimi potrebami. Evropska poslanka Irena Joveva pa je mnenja, da bi morali že jasno zapisano načelo nediskriminacije (na podlagi spola, rasnega ali etničnega porekla, narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti) razširiti na vso avdiovizualno vsebino, eksplicitno zapisati tudi prepoved jezikovne diskriminacije, zahteve o dostopnosti – prek podnaslavljanja ali sinhronizacije – pa bi morale veljati za vso splošno populacijo oziroma vse govorce in govorce vseh uradnih jezikov Evropske unije.

Tuji ponudniki pretočnih videovsebin, kot sta Netflix ali Disney+, zaradi principa EU zakonodaje o t. i. “državi izvora” trenutno niso zavezani k spoštovanju nacionalnih zakonodaj, saj so za evropski trg registrirani v zgolj eni izmed držav članic (na primer Netflix na Nizozemskem), zato spadajo zgolj pod njihov regulatorni režim. To jim omogoča, da se izognejo zakonodaji drugih držav članic.

V besedilo Evropskega akta o svobodi medijev sicer dodajamo dva člena, ki bi to zagato urejala s koordinacijo nacionalnih regulatorjev, a bi morali za uspešno izvajanje in sistemsko reševanje problematike dopolniti tudi direktivo o AVMS.

Po poslanem pismu je poslanka Joveva povedala:

“Od ponudnikov pretočnih videovsebin oziroma njihovih vodstev sem neposredno že zahtevala spoštovanje vseh jezikov Evropske unije s pozivom k prevajanju oziroma podnaslavljanju ali sinhronizaciji (ko gre za vsebine za otroke) njihovih vsebin v konkretno slovenski jezik. Zaradi njihovih izgovorov in zavlačevanj sem se odločila ukrepati pri pristojnih na Evropski komisiji, saj je več kot očitno čas, da to zadevo uredimo na zakonski ravni Evropske unije. Dokler prepoved jezikovne diskriminacije na trgu EU (tudi digitalnem) ne bo zakonsko zavezujoča, se bodo zadeve pri podjetjih premikale prepočasi ali se celo sploh ne bodo. Poleg tega je treba vedeti, da slovenščina ni edini jezik, ki je v tem smislu diskriminiran, omenjene platforme pa se izogibajo spoštovanju nacionalnih določb, recimo zakona o javni rabi slovenskega jezika, ki je trenutno v fazi noveliranja v državnem zboru. Evropska unija je zavezana h krepitvi, spodbujanju in vzdrževanju jezikovne raznolikosti, vsakršna diskriminacija na podlagi jezika pa je prepovedana v temeljnih pogodbah EU, kot je Listina Evropske unije o temeljnih pravicah. Trdim, da bi to morala upoštevati tudi zasebna podjetja, ki delujejo na notranjem trgu EU in ponujajo storitve po vsej EU, dolžnost EU pa je, da to eksplicitno zagotovi v svoji zakonodaji. Spoštovanje jezikovne raznolikosti je resnično neka minimalna zahteva, ki bi morala biti samoumevna. V praksi pa se žal dogaja, da predvsem velike ameriške korporacije diskriminirajo jezike z manj govorkami in govorci, kar – mimogrede – opažam tudi na drugih področjih, denimo pri pravilih moderiranja vsebin na spletnih platformah. V času, ko splet predstavlja vedno večji del našega življenja, si moramo vsi skupaj prizadevati za enakopravnost vseh jezikov EU, saj je to nujno za njihovo preživetje in nadaljnji obstoj, tudi slovenščine. Zakonodajni proces v Evropski uniji je sicer običajno dolgotrajen, toda to ne pomeni, da lahko sedimo križem rok in večno čakamo na multinacionalke, ki brez

konkretnega pritiska, zlasti zakonodajnega, ne bodo storile veliko. Tudi na podlagi dosedanjih neformalnih pogovorov sem prepričana, da bomo te zadeve uspeli zakonsko urediti na EU ravni v doglednem času.“

V priponki najdete pismo v angleški in slovenski različici.

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva
Irena Joveva
poslanika Evropskega parlamenta

**Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve**

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si